

Føroyingur bóndi í Grønlandi í 20 ár

Magnus Fuglø hevði stóran bóndagarð í bygdini Deseluk, sum liggur við Julianeháb-víkina

Viðurskiptini í Grønlandi eru ógvuliga nógv broytt í mun til hvussu tey vóru fyrst í 50'unum. Tá var Grønland eitt beinleiðis hjáland hjá Danmark. Einasta danir gjørdu við-víkjandi Grønlandi, var at royndu at vinna pening haðani.

Hesi viðurskipti hava føroyingar, sum búðu í Grønlandi um tað mundið, upplivað. Ein teirra er hin nú 74 ára gamli Magnus Fuglø, sum í 20 ár búði í Grønlandi. Hesa tíðina hevði hann ein bóndagarð, sum hann seldi í 1972 — beint áðrenn hann kom heimaftur til Føroya.

Ja, tað er heilt vist, at danir royndu at steðga grønlendingum á ymskan hátt, og teir royndu alt hvat teir kundu, fyrst at leggja fót fyr meg, soleiðis at eg ikki skuldi læra

grønlendingar at bóndast, sigur Magnus Fuglø.

Løgdu fót fyr

Magnus Fuglø fortelur, at tað var ikki lætt hjá sær at arbeiða í Grønlandi. Hetta komst ikki av grønlendingum, men dønum. Hvørja ferð hann skuldi hava okkurt ígjøgnum hjá myndugleikunum gekst long tíð, áðrenn nakað hendi.

— Men einaferð funnu vit uppá onnur ráð. Tað var ein grønlendskur vinmaður, sum eg hevði. Hann segði við meg, at hann í staðin fyr skuldi fara, til myndugleikarnar. So tordu teir ikki at drála við tí, tí nú vóru viðurskiptini vordin eitt sindur øðrvísi í landinum, sigur Magnus Fuglø.

Hetta var nevniliga eftir, at danskir politikarar høvdu broytt hugsan, og vóru farnir at siga, at grønlendingar skuldu hjálpast upp á fótur.

— Tí gekk tað nógv skjótari hjá honum at fáa nakað ígjøgnum enn hjá mær.

1500 seyðir

Magnus Fuglø fór til Grønlands í 1952 saman við átta øðrum føroyingum. Allir skuldu verða bøndur, men tá ið avtørnaði, var tað bert Magnus, sum bleiv bóndi.

— Ymiskt kom í vegin hjá hinum, so teir fóru í staðin í aðra vinnu í Grønlandi, sigur Magnus Fuglø.

Sjálvur setti hann seg beinan vegin í samband við ein grønlendskan bónda, fyrst at vita hvussu tað var at arbeiða sum bóndi í Grønlandi.

Seinni bygdí Magnus Fuglø ein garð við bygdina Deseluk við Julianeháb-víkina. Norðbúgvvar høvdu verið á staðnum frammanundan.

Her bygdí hann sum nevnt garðin, sum at enda gjørdist rættuliga stórur. Eina tíð hevði Magnus Fuglø 1500 seyðir.

— Og har var tað ikki sum í Føroyum, at vit máttu ansa eftir, at seyðurin ikki fór um mark. Har var alt felags, so seyðurin gekk har hann vildi. Tað kravdi tó samstundis eisini meira av tí, sum røktaði, tí seyðurin kundi fara víða, sigur hann.

Igaliko

Fyri stuttum er komin út bók, ið nevnist Igaliko. Bygdin Igaliko liggur nærindis Deseluk — har Magnus Fuglø býði.

Tað vóru norskir niðursetumenn og eftirkomarar teirra, sum búðu í Igaliko, fortelur Magnus Fuglø. Eisini teir vóru bøndur — eins og Magnus sjálvur.

Bókin Igaliko er skrivað av dananum Hans Berg, sum eina tíð býði í Igaliko. Bókin er komin út á mongum málum.

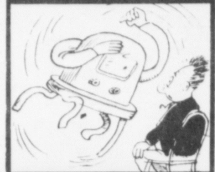
Heilsan bilaði

Í 1972 avgjörði Magnus Fuglø at fara heimaftur til Føroya. Høvuðsorsøkin til at henda avgerðin varð tikin, var, at heilsan fór at bila honum.

— Tað krevst avgjørt, at ein maður er raskur og friskur, um hann skal orka at hava ein bóndagarð við 1500 seyðum. Sjálvt um seyðurin so at siga passur seg sjálvan, so skal tó bæði slaktast og ansast eftir honum, sigur Magnus Fuglø.

— Men tey 20 árinu eg býði í Deseluk saman við familjuni, eru tey bestu 20 árinu eg havi livað, sigur Magnus Fuglø at enda.

útvarp

føroya

Umframt føstu sendingarnar:
07.15: Veðurtíðindi
07.17: Morgunlestur
07.30: Veðurtíðindi og tíðindi
07.35: Tónleikur
08.00: Veðurtíðindi og tíðindi
08.05: Lurtararnir og vit spæla grammofon
09.00: Veðurtíðindi og tíðindi
09.05: Morgunlestur
12.00: Middagskonsert
12.20: Veðurtíðindi og tíðindi
12.32: Døgurðatónleikur
12.50: Veðurtíðindi
12.51: Tónleikur
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi

Mikudagin 30.

08.05: Enskt 5.
10. sending
13.00: Kvøðuljómar til sjófolkið
18.42: Barnaútværpið
19.15: Kvøði og dansur: Oluvukvæði.
1. partur
Herluf Berthelsen greiðir frá.
Harra Pætur og Elinborg.
Klaksvikar dansifélag kvøður
20.00: Veðurtíðindi og tíðindi
20.10: Grammofongestur á Bryggjubakka Pauli Hansen, Onnur sending
20.40: Enskt 5.
10. sending

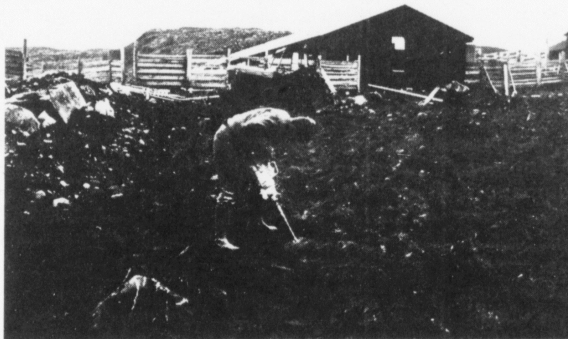
Hósdagin 1. des.

18.42: Læknin hevur orðið
19.00: Hin nýggi Bør Børsson
24. partur av framhalds-søguni eftir Johan Falkberget. Marius Johannesen umsetir og lesur
19.30: Poppur
20.00: Brúkaratútturin
20.20: Tónleikur úr Salzburg I. Janus Mohr
21.00: Veðurtíðindi og tíðindi

Friggjadagin 2.

18.42: Nátturðatónleikur
19.00: Burturi og heima
19.30: Louisa — ein livssøga.
Fyrra sending
Tónleikasending
Jógvan T. Joensen
20.00: Friggjakvöld kl. 20
21.00: Veðurtíðindi og tíðindi

Nú drekkur Óli bert vodka, tí so kann ein ikki lukta, um hann hevur drukkíð.

Ongantið sá eg landið

Yrkingar eftir
Alexandur
Kristiansen

Ongantið sá eg landið,
og aldrin havið eg sá;
tó veit eg nú, at gras er grønt,
og at bylgjan er blá.

Ongantið sá eg vindið
og aldrin regn ella snjó,
og vatnið í ánum streymar
til gloymsku í svartan sjó.

Ongantið sá eg mánan
og aldrin stjörnur og sól;
hin fløvandi hitan í heimi
sterkur kærleikur ól.

Undir eygnalokum

Undir eygnalokum skýtungt loft,
livið situr stumt á heimsins toft.

Allar urtir fólnaðu í nátt,
gingu undir heilt á dreygahátt.

Aldureskið fram við morgunstrond
vaks til heljarróp um skuggalond.

Ástarorð av ungum varrum søgd
kendust tóm sum heystsins døpru brøgd.

Alskin eygu bráðnaðu sum gler.
So var togn og toka á mini ferð.

Er tað halgan, birtist fyr meg?
Svara ei! Eg biði ei um svar.

Hetta var tann stytsta frí-tíðin, vit nakrantíð hava havt — Oskar rendi inn í ein lastbil á veg út úr garasjuni.

